

KONSTRUKTIVISMUS

Zora Syslová

TRANSMISE VERSUS KONSTRUKCE

Transmisivní pedagogika klade důraz na fakta a jejich zapamatování.

Konstruktivistická pedagogika považuje za nejdůležitější porozumění.

Konstruktivističtí učitelé umožňují žákům, aby nové věci objevili sami.

KONSTRUKTIVISTICKÉ PŘÍSTUPY

- Kognitivní konstrukce (J. Piaget)

- Sociální konstrukce (L. Vygotskij)

NOVÉ PŘÍSTUPY KE VZDĚLÁVÁNÍ

Transmise

- **Žák** je ten, kdo nic **neví** a do školy přichází proto, aby se všemu naučil.
- **Učitel** je **garant pravdy** a je ve škole proto, aby žáka naučil všemu, co neví.
- **Žákovo poznání** se tvoří postupným **kladením poznatků** na sebe.

Konstruktivismus

- **Žák ví**, a do školy přichází proto, aby přemýšlel nad tím, co ví, aby **rozvíjel své poznání**.
  - **Učitel jako garant metody** zajišťuje, aby každý žák mohl dosáhnout co možno nejvyšší úrovně rozvoje.
  - **Žákovo poznání** se tvoří jako **jeho subjektivní schémata**, poznávací struktury, které se v procesu učení mění a obohacují.
-

CO Z TOHO VYPLÝVÁ

Převládající typ uspořádání výuky = frontální vyučování (pokud se objevuje skupinová práce, tak pouze jako zpestření hodiny)	Převládající typ uspořádání výuky = skupinové vyučování (význam interakcí mezi žáky navzájem) a individuální práce
Kompetitivní struktura: překonej ostatní žáky, překonej své kolegy	Kooperativní struktura: důvěra vrstevnickým vztahům v procesech učení
Neosobní vztahy mezi aktéry učebního procesu	Učební komunita (učební společenství)
Škola rozříd'ovací instituce	Cílem školy je rozvoj kompetencí a talentu všech žáků

KONSTRUKTIVISMUS

- Konstruktivistický přístup ke vzdělávání zdůrazňuje potřebu využití metod založených na **aktivizaci a spolupráci** dětí tj. metod, které dítě stimuluje, aby své znalosti získávalo aktivní činností a komunikací, nikoli aby je pasivně přijímalo.
- Konstruktivistický přístup vychází z teze, že poznání je založeno na složitém konstrukčním procesu, ve kterém výběr a interpretace podnětů závisí na **předchozí žákově zkušenosti a výsledky tohoto procesu jsou subjektivní.**

DĚTSKÉ PREKONCEPTY

- Dítě má vlastní obraz o světě, ostatních lidech i sobě samém (konstruuje na základě individuálních zkušeností, které postupně nabývá).
- Na vše se dívá optikou tzv. **naivních teorií (prekonceptů)**.
- Děti navzájem porovnávají vlastní prekoncepty → zjišťují, že ostatní se na stejnou věc mohou dívat jinak → přijmou jejich prekoncepty a rekonstruují vlastní, nebo nepřijmou
  - pokud se jim vlastní prekoncepty v sociální interakci potvrdí, setrvají u svých koncepcí.

**Cílem vzdělávání je, aby děti/žáci dostaly/i
příležitost opustit naivní prekoncepty a
mohly/i je rekonstruovat tak, aby byly v
lepším souladu s realitou.**

TŘÍFÁZOVÝ MODEL UČENÍ

- Evokace

- Uvědomění

- Reflexe

- BURDÍKOVÁ, L., KREJČOVÁ, V. Jedna z cest, jak si vytvořit nové kurikulum pro svoji mateřskou školu (2. část). In BURIÁNOVÁ, J., JAKOUBKOVÁ, V., NÁDVORNÍKOVÁ, H. *Vedení mateřské školy, koncepce rozvoje školy a její realizace*. Praha: RAABE, 2002, s.18-22.
- BURKOVIČOVÁ, R. *Pedagogické projektování a prezentace pedagogického projektu v učitelství pro mateřské školy*. Ostrava : Ostravská univerzita, 2008, s. 54. ISBN 978-80-7368-538-6
- HAVLÍNOVÁ, M., VENCÁLKOVÁ, E. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (aktualizovaný program)*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7376-061-5
- HORKÁ, H., SYSLOVÁ, Z. *Studie z předškolní pedagogiky*. Brno: PdF MU, 2011.
- KOVALIKOVÁ, S. *Integrovaná tematická výuka*. Kroměříž: Spirála, 1995. ISBN 8-901873
- KREJČOVÁ, V., KARGEROVÁ, J., SYSLOVÁ, Z. *Individualizace předškolního vzdělávání*. Praha: Portál, 2015.
- PASCH, M. a kol. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-127-4
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Věstník MŠMT, sešit 2, Ročník LXI, únor 2005.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy*. Praha: VÚP, 2005. ISBN 80-87000-01-3
- SMOLÍKOVÁ, K. *Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem MŠ*. Praha: VÚP, 2006. ISBN 80-87000-04-8
- SYSLOVÁ, Z. *Školní vzdělávací programy a evaluace v mateřské škole*. [CD ROM] Praha: Verlag Dashofer, 2007. ISSN 1802-4130
- ŠKODA, J., DOULÍK, P. *Psychodidaktika*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3341-8

